

Zuglói Egyesített Bölcsődék
Szakmai - nevelési programja

2024

A programot készítette:
Kissné Kalló Györgyi

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
Zuglói Egyesített Bölcsődék adatai	5
1. A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei	8
1.1. A bölcsődei nevelés célja	8
1.2. A bölcsődei nevelés feladata	8
1.3. A bölcsődei nevelés alapelvei.....	8
1.3.1. A családi rendszerszemléletű megközelítése	8
1.3.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása.....	8
1.3.3. A családi nevelés elődleges tisztelete	8
1.3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	9
1.3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.....	9
1.3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése.....	9
1.3.7. Fokozatosság megvalósítása.....	9
1.3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése	9
1.3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	10
1.3.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.....	10
1.3.11. Együttműködés a szolgáltatáson belül és a tágabb környezettel.....	10
1.3.12. Család és bölcsőde.....	11
1.3.13. Kapcsolattartás a szülőkkel és más intézményekkel.....	11
1.4. A bölcsődei nevelés feltételei	13
1.4.1. Személyi feltétel	14
1.4.2. Tárgyi feltételek.....	14
1.5. A bölcsődei nevelés módszerei, eszközei	14
1.6. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	14
1.6.1. Gondozás	14
1.6.2. Játék.....	15
1.7. Zuglói Egyesített Bölcsődék telephelyeibe történő új ellátás igénybevételének módja	15
1.7.1. Új gyermek fogadása. Adaptáció.....	16
2. Zuglói Egyesített Bölcsődék helyi nevelési-gondozási elvei.....	16
2.1. Egyéni bánásmód elve a nevelési-gondozási programban.....	17
2.2. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, feladatai	17
2.3. Gyermekvédelem.....	18
2.4. Mentális egészségvédelmi - nevelési feladataink	18
2.5. Pszichoszociális és érzelmi nevelésnél sajátos feladataink.....	18
2.6. Személyiségfejlődés segítése a nevelés terén	18
2.7. Egészséges életmódra nevelés. Mozgásfejlődés segítése	19
2.8. A kisgyermeknevelő feladata a játék feltételrendszerében az egyén és a gyermekcsoport vonatkozásában	20
2.9. Ötlettár a nevelésben az évszakok, az ünnepek segítségével.....	21
2.10. Módszertani levelek a gyakorlatban és az ezzel kapcsolatos vezetői teendők.....	22
3. Alaptevékenységen kívüli kiegészítő – gyermeknevelést segítő – szolgáltatások.....	23
4. Önként vállalt feladatunk:	24
4.1. Sajátos Nevelési Igényű és korai fejlesztésre, gondozásra javasolt gyermekek nevelése-gondozása:	24
4.2. Táplálékallergiás gyermekek ellátása:	25
5. A bölcsődei gondozásban-nevelésben részt vevők jogainak védelme.....	25
5.1. Az ellátást igénybe vevők jogainak védelmét biztosítja:	25
5.2. A dolgozók jogainak védelmét biztosítja:	26
6. Gondozási-nevelési program kezelése.....	26
6.1. Egyéb lehetőségek a Zuglói Egyesített Bölcsődék intézményeiben.....	27
7. Minőségbiztosítás a bölcsődében	27
8. Továbbképzés, önképzés	27
9. Látogatás, értékelés, tanácsadás, segítségnyújtás rendszere	28
Megállapodás.....	30
Zuglói Egyesített Bölcsődék telephelyeinek szakmai programja	34

John Milton:

**„A gyermekben láthatod a felnőttet,
Ahogy a reggelből az egész napot...”**

Bevezetés

A mai rohanó, állandóan változó világban a népesség és benne gyermekeink egészségi állapota romlik, és ezzel együtt pusztul a természeti környezet. E folyamatok csak az emberi viselkedés és gondolkodás megváltoztatásával állíthatók meg, és ebben a bölcsődei gondozásnak - nevelésnek nagy szerepe van, hisz az első intézményrendszer a bölcsőde a családok életében mellyel találkoznak. Hisszük és valljuk, hogy amit a gyerekek itt és nálunk kapnak útravalóul az lesz valamennyi nevelési fázis közül a legmeghatározóbb. A szeretetteljes, differenciált bánásmódon alapuló bölcsődei nevelés kulcsfontosságú a felnövekvő generációk erkölcsi, esztétikai értékrendjének értelmi és érzelmi struktúrájának kialakításában.

Gondozási - nevelési programunkban tükröződik, hogy igyekszünk olyan pozitív szokás és magatartásformákat megalapozni, melyek egy életre meghatározzák a gyermekek személyiségfejlődésének feltételeit.

Zuglói Egyesített Bölcsődék adatai

A Zuglói Egyesített Bölcsődék központja a Mályva Kerületi Vezető Bölcsődében kapott helyet. Csendes, családi házas övezetben helyezkedik el. Könnyen megközelíthető a 3-as, 62-es villamossal és a 32-es, 131-es autóbusszal, és a 80-as trolibusszal.

Cím: Zuglói Egyesített Bölcsődék
Budapest, 1141 Budapest, Mályva köz 12.
Tel/fax: 06/1/223- 0490
e-mail: kozpont@zugloibolcsik.hu
Honlap: www.zugloibolcsik.hu

Fenntartó: Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzat
1145 Budapest, Pétervárad u. 2.

Alapító okirat:

Kiállítója: Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzat
Engedélyszám: 233/1995

Működési engedély:

- Engedélyszám: 1SZEMK/7910
- Kelte: 2014. 06. 27.

Bölcsődei telephelyek neve, címe, férőhelyszáma, csoportok, kisgyermeknevelők száma:

Bölcsőde neve, címe	Férőhely	Csoportszobák száma	Kisgyermeknevelők száma
Aprótalpak Bölcsőde 1141 Jerney u. 32.	128	10	23
Csibe Bölcsőde 1143 Utász u. 23.	42	4	10
Mályva Kerületi Vezető Bölcsőde 1141 Mályva köz 12.	96	8	19
Mazsola Bölcsőde 1141 Tihany tér 37-39.	120	10	23
Meseház Bölcsőde 1144 Ond vezér sétány 9-11	128	10	23
Mesevonat Bölcsőde 1142 Öv u. 204-208	48	4	14
Micimackó Kuckója Bölcsőde 1149 Bölcsőde u. 1.	72	6	15
Móka – kacagás Bölcsőde 1142 Róna park 5-9.	72	6	15
Patakparti Bölcsőde 1147 Ilosvay tér 5-7.	102	8	19
Ringató Bölcsőde 1145 Bácskay u. 17/a.	47	4	10
Tipegő kert Bölcsőde 1144 Tipegő u. 3-5.	96	8	19
Vadvirág Bölcsőde 1146 Thököly út 92.	42	4	10
Összesen:	993	82	200

Működés területe: Budapest Főváros XIV. kerülete

Ellátandó célcsoport: Kerületünkben évek óta nagy az igény a bölcsődei férőhelyekre, mivel sok új lakópark épült, illetve sok a vidékről beköltöző család. Egyre több a szociálisan rászorulóknak száma, így a bölcsődét igénybe vevők köre nagyon vegyes összetételű lett. A bölcsődei részlegek saját Szakmai Programja tartalmazza a helyi igénybe vevők jellemzőit.

Az Intézmény feladata:

- A bölcsőde feladata egészségvédelmi, gyermekvédelmi szabályok betartása, melyet a Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya által meghatározott szabályok szerint végez, a Mályva Kerületi Vezető Bölcsőde (1141 Budapest, Mályva köz 12.) irányításával.
- a bölcsődében gondozó, nevelő munka folyik, mely tartalmazza azokat a nevelési, gondozási feladatokat, amelyek biztosítják a gyermekek fejlődését, a közösségi életre való felkészítését és a szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkózását.
- 2012. szeptember 01-től átlagtól eltérő étkezést és cukorbeteg gyermekek ellátását, Önként vállalt feladatként Sajátos Nevelési Igényű (SNI) / korai fejlesztésre, gondozásra javasolt gyermekek nevelését-gondozását biztosítjuk a Mályva Kerületi Vezető Bölcsődében, a Meseház Bölcsődében és a Mesevonat Bölcsődében.
- 2016. január 01-től valamennyi intézményünkben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42. § (4) bekezdés szerint időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtunk a zuglói szülők gyermekeinek.
- 2022. október 01-től valamennyi intézményünkben a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 40. § (4) bekezdés szerint játszócsoporthoz szolgáltatást nyújtunk a zuglói szülők gyermekeinek.

A bölcsőde munkarendje:

A bölcsőde a fenntartó rendelkezése alapján, 5 napos munkarend szerint üzemel (hétfőtől-péntekig).

Nyitvatartás:

A bölcsőde 6-18 óráig lépcsőzetes munkakezdéssel, illetve befejezéssel működik. A Mesevonat Bölcsődében külön díjazásér nyújtott nyitvatartást biztosítunk 6-20 óráig.

2009. július 31-től működik az Alapítványunk, melynek neve:

„Első lépés” Alapítvány a Zuglói Bölcsődékért

Alapítvány célja:

- A bölcsődébe járó gyermekek egészséges életmódra, a hagyományok tiszteletére nevelése.
- A nevelési – gondozási munka tárgyi feltételeinek javítása.
- A kor műszaki, technikai, pedagógia fejlődésével lépést tartva biztonságos, egészséges, de ugyanakkor családi környezet nyújtása.
- Közös családi programok szervezése, támogatása.
- Prevenció keretében sósobák kialakítása.

- Hagyományos népi ünnepekkel, ünnepkörrel kapcsolatos bölcsődei rendezvények szervezése.
- A kisgyermeknevelők szakmai fejlődésének segítése.

Számlaszáma: 11714006 – 20442819

Adószáma: 18200274 – 1 – 13

A Bölcsődei ellátás törvényi háttere

- 1948. december 10-én elfogadott ENSZ Emberi jogok egyetemes nyilatkozata
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 1998. évi LXXXIV. törvény A családok támogatásáról
- 1993. évi III. törvény A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- 7/2010. (II. 19.) SZMM utasítás a Bölcsődék Napja megünnepléséről
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 328/2011. (XII. 29) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet a gyermekjátékok biztonságáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről

- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról

„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” keretül szolgál a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás keretein belül a 0-3 éves korosztály ellátására vonatkozó szakmai standardok és a bölcsődei nevelés-gondozás egyes területeihez kapcsolódó módszertani javaslatok kidolgozásához.

1. A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei

1.1. A bölcsődei nevelés célja

A bölcsődék a gyermekek érdekeit szem előtt tartva, magas szakmai színvonalon, a szülői igényeknek megfelelően működjenek.

A kisgyermeket a saját kulturális környezetében tegyük képessé hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedni, a változásokhoz alkalmazkodni.

A bölcsőde szociális alapellátó intézmény, mely a 3 éven aluli gyermekek nappali gondozását - nevelését látja el intézményes formában.

Fontos cél: a gyermekek egyéni igényeinek, sajátosságaiknak, a fejlődésük egyéni ütemének figyelembevétele, úgy, hogy a gyermeki személyiség minél teljesebben kibontakozhasson. A Zuglói Egyesített Bölcsődék részlegeiben a szakmai munka koordinálásával igyekszünk a bölcsődei nevelési munka célját teljesíteni.

1.2. A bölcsődei nevelés feladata

Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek - lehetőség szerinti - megelőzése, csökkentése és a gyermekek segítése, zökkenőmentes adaptáció megvalósítása.

A környezethez való alkalmazkodás, az alapvető kultúrhigiénés szokások és viselkedési szabályok megtanulásának segítése.

A személyiség kibontakozásának és az önállóság fejlődésének támogatása.

1.3. A bölcsődei nevelés alapelvei

1.3.1. A családi rendszerszemléletű megközelítése

A bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése.

A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, mely a kisgyermek mellett a családot is kiindulópontnak tekinti. Az otthoni interakciós mintákat a gyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által hozzájárulhatunk a család életminőségének javításához.

1.3.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

1.3.3. A családi nevelés elődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

1.3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye / ráutaltsága miatt különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

1.3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készséggel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

1.3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A kerületi egyesített bölcsődék minden részlegénél az állandóság a gyakorlatban megvalósul. Minden gyermeket saját kisgyermeknevelő rendszer keretén belül nevelünk-gondozunk.

Gyakorlati munka során a felmenőrendszer érvényesül. A hiányzások, helyettesítések alkalmával mindig ugyanaz a helyettesítő kisgyermeknevelő vagy társ kisgyermeknevelő látja el a csoportot.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

1.3.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

1.3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

Nevelési elvünk legfontosabb eleme a kerületi bölcsődék munkájában.

Lényege, hogy az egyéni bánásmódnál nemcsak a kisgyermek életkori sajátosságait, hanem az egyéni fejlettségét, szükségletét, a spontán érési folyamatát, hangulatát, pillanatnyi állapotát is maximálisan figyelembe vesszük. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek egyéni fejlődését. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva ítéljük meg. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt

nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

1.3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. Megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelünk, a nevelés helyzetei nem korlátozódnak kizárólag a gondozásra.

A lényeg, hogy minden gondozási munka és gondozás közben folytatott egyéni vagy csoportos nevelés az egyéni és életkori sajátosságok szem előtt tartásával történik.

Célunk: a biztonságos, nyugodt környezet, a gondozási műveletek közbeni próbálkozásokhoz a megfelelő idő biztosítása a gyermekek számára. Fontos a gyermekek elismerése, segítése, ösztönzése. A kisgyermeknevelői magatartásban, az interakciókra nagy hangsúlyt fektetünk. A hívás, kínálás, kérés módszereit alkalmazzuk.

Mottónk: "Tisztelek téged, fontos vagy nekem, csakis rád figyelek és segítek neked, ha szükséged van rám."

1.3.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív (megismerő, gondolkodáson alapuló), érzelmi, társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Feladatunk biztosítani annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének biztos alapjait.

1.3.11. Együttműködés a szolgáltatáson belül és a tágabb környezettel

Egymás kompetencia határai tiszteletben tartásával együttműködünk mindazokkal, akik kapcsolatban kerülhetnek a gyermekekkel, szüleikkel, (bölcsődei hálózat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi

szolgálat, gyermekjóléti központ, családsegítő, óvodák, nevelési tanácsadó, fejlesztő szakemberek, Szakértői Bizottságok, gyermekvédelmi szakellátások, gyámhivatalok stb.)

Együttműködés az óvodákkal

A bölcsődei ellátás befejezése az óvodai átadás. Az átmenet segítése érdekében bölcsődei részlegeink együttműködnek a velük egy intézményben, illetve a környezetükben működő „társ” óvodával. A tavaszi időszakban a szülői értekezleten részt vesznek az óvoda pedagógusok, majd meglátogatják a leendő óvodás gyermekeket csoportjainkban. A kisgyermeknevelők és az óvónők információkkal segítik egymást a gyermek intézményváltásának megkönnyítése érdekében.

Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival- Gyermekvédelem

A gyermekek védelme minden bölcsődei dolgozó kötelessége. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. Felismerjük a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztettséget jelentjük a Gyermekjóléti Központnak. Intézményi kérésre pedagógia véleményt készítünk. Védelembe vett gyermek esetében együttműködünk a családgondozóval, védőnővel. A bölcsődei gyermekvédelmi felelősök évente több alkalommal vesznek részt jelzőrendszeri megbeszélésen, konferencián, pár alkalommal esetkonferencián.

Kapcsolattartás a civilszervezetekkel, más intézményekkel

Magyar Bölcsődék Egyesülete

Dolgozóink képviseltetik magukat tagként a szakmai szervezetben. Intézményünk tapasztalatait, szakmai véleményünket rendszeresen kikéri az Egyesület Elnöke és választmányi tagjai.

Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete

A szakszervezeti tagok száma a dolgozók körében eléri a joggyakorláshoz szükséges támogatottságot. A szakszervezet a tagokon túl rendszeresen támogatja a közösségi rendezvényeket. Együttműködés részleteit a Kollektív Szerződés rögzíti.

1.3.12. Család és bölcsőde

A család a "legrégebb" kapcsolatforma a földön és létfontosságú szerepet tölt be az emberi kapcsolatokban.

A gyermek számára elsősorban a család biztosítja a szükséges nyugalmat, biztonságot és a fejlődés lehetőségét.

A családdal az együttműködés érdekében fontos

- a szülők bizalmának megnyerése,
- odaforduló, szakértelmet tükröző kisgyermeknevelői magatartás,
- segítségnyújtás a gyermeki nevelésben,
- közös nevelési elvek meghatározása,
- a szülők reális kéréseinek figyelembevétele,
- elfogadás, tolerancia, egyéni bánásmód a család felé,
- a bölcsőde megismertetése, nevelési programjának, sajátos arculatának tudatosítása a családok felé,
- szolgáltató, családsegítő funkció tovább fejlesztése.

1.3.13. Kapcsolattartás a szülőkkel és más intézményekkel

Szülőcsoportos beszélgetés lényegének ismertetése

A csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató egy bizonyos nevelési témáról tartott kötetlen beszélgetés. Az adott nevelési évben legalább három alkalommal kerül megszervezésre. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Cél az egyenrangú kapcsolat kialakítása a szülő és kisgyermeknevelő között a gyermek nevelése érdekében. Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a beszélgetés empátiás, ne kioktató jellegű legyen. Törekszünk az értő figyelem, a meghallgatás módszereinek alkalmazására. Azt kell elérnünk, hogy a szülő önmaga fogalmazza meg a lehetséges megoldást.

Gyakorlati ötletek:

- körben üljenek a szülők, a kisgyermeknevelők ne egymás mellett üljenek (szem kontaktus legyen köztük),
- a kisgyermeknevelők közöttük és ne felettük vagy előttük üljenek,
- saját gyermek példájával "indítson" a témában a kisgyermeknevelő,
- a beszélgetés témáját a szülők döntsék el,

- vendégség jellegű legyen a beszélgetés (tea, sütemény, kávékínálás),
- a kisgyermeknevelő kezdetben legyen aktív, később úgy alakítsa a beszélgetést, hogy a szülők beszélhessenek,
- próbálja a "rejtőzködő" szülőt is megszólaltatni,
- párbeszéd jellegű beszélgetések legyenek,
- kapcsolattartáson legyen a fő hangsúly,
- az összefoglalást a kisgyermeknevelő végezze és beszéljék meg a szülők javaslatainak figyelembevételével a következő beszélgetés témáját és idejét is.

Mindennapos találkozások

Feladatunk pozitív beállítottság. Szerezzünk minél gyakrabban örömet a szülőnek. Ha gondunk van, négy szemközt, ne panaszként adjuk elő, a szülőnek, hanem úgy, hogy közös megoldást keresünk.

Nyílt napok szervezése, melynek során a jelentkezni kívánó szülők bepillantást nyerhetnek a bölcsőde mindennapi életébe.

Szülői értekezlet évente két alkalommal a vezetőnő tájékoztassa a szülőket, pl.: óvodába átmenet; közös bölcsőde betekintés felvételkor.

Vezetői fogadóóra minden hónapban - előre meghirdetett nap délutánján – a telephelyek vezetői fogadóórát tartanak a szülőknek, a felmerülő kérdések megbeszélésére.

Közvetett kapcsolati formák a családokkal:

- faliújság,
- kiadványok,
- tájékoztató füzet,
- plakát,
- szakirodalom, cikkek ajánlása,
- étlap.

Egészségnapot évente egy alkalommal május hónapban rendezünk a leendő bölcsődések, illetve a bölcsődébe már járó gyermekek és szülei részére. Célunk, hogy a szülők megismerjék a bölcsődében folyó egészséges életmódra nevelést. Lehetőséget nyújtunk a nem közismert főzelékek pl. savanyú tojás főzelék, gesztenye főzelék, tavaszi főzelék, almás cékla főzelék, és csőben sült sárgarépa megkóstolására, az elkészítési mód megismerésére. Szervezett programjaink: gyermektorna, baba-mama torna, orvosi tanácsadás pl.: fogmosás, gyermekortopédia témakörökben, kézműves foglalkozás.

Bölcsi Börze évente egyszer – a nyílt napokat megelőzve - március hónapban kerül megrendezésre, amelyen a leendő bölcsődések szüleinek egy helyszínen mind a 12 bölcsődénk bemutatkozik. Célunk, hogy a szülők előzetesen megismerjék a bölcsődei jelentkezéssel kapcsolatos tájékoztatónkat, a bölcsődei napirendet, továbbá a beszoktatásról, valamint a bölcsődei alapelvek mentén nyújtott napközbeni ellátásról tájékozódjanak. A börzén a bölcsődei ételek kóstolására is lehetőséget nyújtunk. Szervezett programjaink: gyógypedagógusi tanácsadás, dietetikusi tanácsadás.

Japán kapcsolatrendszerünk:

A tokiói Kodály Zoltán Esztétikai és Nevelési Intézet a Zuglói Egyesített Bölcsődék Mályva Kerületi Vezető Bölcsődéjével több éve munkakapcsolatban áll. A japán kisgyermeknevelők szemléletváltása, a „Mályva módszer” hatására folyamatosan változik. Az egyéni fejlődést, a gyermeki egyéniséget figyelembe vevő nevelési programunk példaértékű számukra, ennek hatására ők is figyelembe veszik a gyermek személyiségét, felismerték munkájukban, hogy hol a javítandó. A tapasztalatcsere során sokat megtudunk a japán bölcsőde gondozás - nevelés sokszínűségéről, módszereiről, feltételeiről, így az együttműködés során mi is tanulunk tőlük. Látogatásaik évente több alkalommal történnek. Kölcsönös tapasztalataink bővülnek a közös munka során.

Zuglói Egyesített Bölcsődék kapcsolatrendszere

Fenntartó
Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Önkormányzata

<p>Bemenet</p> <ul style="list-style-type: none"> - család - védőnői szolgálat - gyermekvédelem - családsegítő 	<p>BÖLCSŐDE</p> <p>Családi kapcsolatok</p>	<p>Kimenet</p> <ul style="list-style-type: none"> - óvoda - más bölcsőde
--	---	--

Külső kapcsolatok

<p>Egészségügyi hálózat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - védőnői hálózat - házi gyermekorvos
<p>Szociális hálózat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zuglói Család és Gyermekjóléti Központ - Gyámhivatal - Civil szervezetek - a Főváros, az Ország más fenntartó alá tartozó bölcsődék - Magyar Bölcsődék Egyesülete MBE - Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete BDDSZ
<p>Pedagógiai hálózat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Óvodák - Cserepes Ház - Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XIV. Kerületi Tagintézménye - Magyar Pedagógiai Társaság
<p>Külföld</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tokiói Kodály Zoltán Esztétikai és Nevelési Intézet Japán

1.4. A bölcsődei nevelés feltételei

1.4.1. Személyi feltétel

A Zuglói Egyesített Bölcsődéknél engedélyezett állások 356,5 fő
A bölcsődei élet megszervezését:

- a kisgyermeknevelők
- bölcsődei dajkák
- technikai dolgozók
- gyógypedagógusok
- adminisztratív munkát végző közalkalmazottak biztosítják.

A kisgyermeknevelő: derűs, kiegyensúlyozott, meleg-engedékeny nevelői attitűddel rendelkező szakdolgozó. Magatartásával modellt nyújt a gyerekeknek, a családnak. Pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi, szociális, gondozástani ismeretekkel rendelkezik, melyeket folyamatos képzéssel és továbbképzéssel fejleszt, bővít. Szaktudásával segíti a gyermekek harmonikus személyiségfejlődését, a kollektívában nyílt, őszinte, elfogadó, együttműködő.

A bölcsődei dajka: a saját kompetencia határait megtartja, munkáját pontosan, precízen végzi, a munkarendjében rögzített feltételekkel teljesíti a gyermeki napirendhez alkalmazkodva.

A gyógypedagógus: a sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre, gondozásra nevelésre javasolt gyermekek nevelésében tanácsaival segíti a kisgyermeknevelők munkáját, nyomon követik a gyermekek fejlődését, szülőknek tájékoztatást, igény szerint szülőkonzultációt nyújt a gyerekekről.

A technikai dolgozók: takarítónők, konyhai, mosókonyhai dolgozók, kertész-karbantartók önmagukkal szemben magasfokú személyes higiénés elvárásokkal rendelkeznek,

Adminisztrációt végző élelmezésvezetők, élelmezési adminisztrátorok munkájukkal segítik a konyhán belüli eljárások megfelelő teljesítését.

1.4.2. Tárgyi feltételek

A csoportok kialakításánál a minőségbiztosítás elvei az irányadók. Esztétikailag, szakmailag megfelelő családi berendezésű környezet kialakítása, tudatos, tervszerű munkát igényel.

Cél, hogy a gyermekek ellátása és a tárgyi feltételrendszer összhangban legyen a szükségletükkel.

1.5. A bölcsődei nevelés módszerei, eszközei

A fenti elvárásoknál figyelembe kell venni az életkori és egyéni sajátosságokat, a gyermek fejlettségét, a személyi és tárgyi feltételek, a környezet nyújtotta lehetőségeket.

Célunk: a pozitív elismerés elvének, a megerősítő támogató módszerek alkalmazása. A korlátozás és tiltás csak baleset-elhárítás és csak a legszükségesebb nevelési helyzetben alkalmazható.

1.6. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

- Gondozás
- Játék

1.6.1. Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és a gyermek között, mely során biztosítjuk:

- a nyugodt étkezést és a gyermekek egyéni igényeit,

- öltözködés, vetkőzés, tisztába tevés, kézmosás során a megfelelő időt, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel,
- dicséret, jutalmazás, megerősítés módszereinek alkalmazását, mely növeli az együttműködési kedvet,
- a szociális fejlődés, a beilleszkedés egyik állomása a szobatisztaság. A szülőkben tudatosítani kell, hogy ez biológiai érési folyamat, mely minden gyermeknél más időpontban következik be. Az elismerés jelentőségét, a dicséret, a türelem szükségességét kell hangsúlyozni.

1.6.2. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését. Lehetőséget ad a társas kapcsolatok fejlődésére. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

1.7. Zuglói Egyesített Bölcsődék telephelyeibe történő új ellátás igénybevételének módja

- A Zuglói Egyesített Bölcsődék részlegeibe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő.
A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával
 - a körzeti védőnő,
 - a házi gyermekorvos, vagy a házi orvos,
 - a szociális, illetve a családgyógyozó,
 - a gyermekjóléti szolgálat,
 - a gyámhatóság is kezdeményezheti.
- Amennyiben a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a jegyző az ellátás kötelező igénybevételét elrendelheti.
- Különösen indokolt esetben (védelembe vétel esetén) soron kívüli elhelyezésről kell gondoskodni.
- A beiratkozásra minden év áprilisában – a sajtóban, bölcsőde honlapján előre meghirdetett napokon – van lehetőség.
- A gyermek felvételét az erre rendszeresített, és a szülő által kitöltött formanyomtatványon (Bölcsődei Jelentkezési Lap) lehet kérni, melyet az igényelt bölcsőde vezetője ad ki.
- A felvételi kérelemhez csatolni kell:
 - a gyermek lakcímkártyájának másolati (fénymásolt) példányát,
 - tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást,
 - az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő-piaci képzésen való részvétel idejéről,
 - a szülő betegsége esetén a házi orvos/szakorvos által kiállított igazolást,
 - az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását,
 - ha az ellátási kérelmet szociális indokra alapozzák, a kérelemhez csatolni kell a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről szóló határozatot,
 - egyedülállóság esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról,
 - a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról, a gyermekek születési anyakönyvi kivonatának másolati (fénymásolt) példányát.
 - Sajátos nevelési igényű gyermek esetén a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsági Tagintézményének határozatát.
 - Táplálékallergia esetén Gasztroenterológus szakember által kiadott igazolást, és a MÁK által kiadott határozatot.

- A házi gyermekorvos vagy a házi orvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható utólag, a felvétel/beiratkozás első napján kell csatolni.
- A felvételtől – a becsatolt igazolások alapján, a bölcsődék részlegvezetői döntenek. Túljelentkezés esetén a Zuglói Egyesített Bölcsődék vezetője felvételi bizottságot hoz létre.
- A döntésről az intézményvezető minden évben (az óvodai felvételek kihirdetése után) a szülő által megadott elérhetőségen értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.
- Az intézményvezető döntése ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Zuglói Egyesített Bölcsődék vezetőjéhez kell benyújtani.
- A fellebbezés eredményéről bizottság dönt.
- Amennyiben a felvételi kérelmet - férőhelyhiány miatt – nem lehet teljesíteni, úgy fel kell hívni a figyelmet arra, hogy kérelmére „várakozólistára” veszik és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról telefonon értesítik.
- A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel megállapodást köt az ellátás várható időtartamáról, a fizetendő étkezési térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- Nevelési év közben jelentkezni a Zuglói Egyesített Bölcsődék Központjában (1141 Bp, Mályva köz 12.) központi várólistára lehet.

1.7.1. Új gyermek fogadása. Adaptáció

A hagyományos merev intézményes rendszert már feloldottuk és célunk "a bölcsőde ajtajának kinyitásával", Nyílt napok szervezésével a szülő és kisgyermeknevelő kölcsönös közvetítésével a gyermek adaptációjának segítése.

A bölcsődei beíratás ténye várakozással tölti el a szülőt.

Felvételkor fontos, hogy a telephelyvezető ne csak az adatokat vegye fel a szülőtől, hanem hallgassa meg a szülőt, aggodalmait oszlassa el, támogassa, empátiás készséggel nyugtassa meg.

- Engedjen betekintést a bölcsőde csoportszobáiba.
- Kínáljon lehetőséget megismerni a bölcsődébe kerülés előtt a kisgyermeknevelőt, gyermekcsoportot.
- Engedje be "kóstolgatásra" gyermekével a szülőt a bölcsődei életbe, ismerkedni, rövid időre játszani.
- A családlátogatás jelentőségét beszéljük meg a szülővel, éreztessük vele, hogy nem "kíváncsiskodás", hanem a gyermek megismerése, beilleszkedésének, beszoktatásának segítése a célunk.
- Az anyás, a szülővel történő beszoktatás lehetőségét ismertessük szakszerűen, kiemelve a gyermeki lélektanát, kérjük a szülők segítségét az elválás megkönnyítéséhez.
- A kisgyermeknevelőnek tudnia kell, hogy csak a gyermekén keresztül tud hatni a szülőre, fontos a kölcsönös bizalom megalapozása.

Családlátogatás az új gyermek felvétele előtt történjen, lehetőleg a csoportból ne egyedül menjen a kisgyermeknevelő. Intelligens, korrekt emberi magatartással képviselje a bölcsődét.

Célja a gyermek, otthoni környezetének ismeretében az egyéni bánásmód maximális biztosítása a bölcsődében.

2. Zuglói Egyesített Bölcsődék helyi nevelési-gondozási elvei

2.1. Egyéni bánásmód elve a nevelési-gondozási programban

Fő feladatunk szem előtt tartani a következőket:

A személyiség legfőbb jellemzője, hogy biológiai struktúrában élő, dinamikus, funkcionális rendszer, egyedi és megismételhetetlen kölcsönhatásban van a természeti és társadalmi (családi-bölcsődei) környezetével, önszabályozó rendszer, állandóan fejlődő, változó és veleszületett testi és idegrendszeri adottságokkal rendelkezik. A bölcsődei nevelőmunka ezért nagy jelentőséggel bír. Olyan szellemileg és fizikailag aktív, alkotó érdeklődő gyermekeket szeretnénk nevelni, akik majd megfelelnek, mint felnőtt a velük szemben támasztott követelményeknek. A család a bölcsődétől, mint az első intézményrendszerrel segítséget kér gyermeke nevelésében, számít rá. Nekünk szaktudásunkkal, türelmünkkel, tapintatunkkal minden gyereket egyénileg, önmagához mérten kell segítenünk.

A Zuglói Egyesített Bölcsődék részlegei nevelési programjukban az egyéni bánásmód elvét a gyermekenként vezetett füzetben dokumentálják.

Ebbe a füzetbe beírásra kerül minden gyermekről külön-külön a felvételtől:

- családi anamnézise, napirendje,
- értelmi-érzelmi megnyilvánulásai,
- étvágya,
- felnőttekhez való viszonya,
- beszédfejlődése,
- testvérekhez, gyermekekhez való viszonya,
- játéka,
- aktivitása,
- alvással kapcsolatos szokásai,
- önállósága,
- szobatisztasága,
- idegenekhez való kötődése, esetleges elutasító magatartása.

A füzet tartalmazza a beszoktatás körülményeit, idejét, a gyermek viselkedését, az adaptáció menetét.

A füzet vezetése csecsemőkorban havonta, tipegő és kisóvodás korban 3 havonta történik, de a gyermek egyéni fejlődésével kapcsolatos minden állomást, szintet azonnal rögzít, ha ez a gyermeki fejlődés újabb állomását mutatja.

Fontos célunk a fejlődést egyénileg elemezni, ütemét, menetét a gyermekhez viszonyítani és nem csoporttársához vagy életkorához!

A fejlődési naplóban a havi összefoglaló eredménye után fontos meghatározni gyermekenként azt a célt, amit az egy-egy gyerek fejlődésénél fontosnak tartunk.

Jó, ha a beszámoló rögzíti a gyermekekről történő megfigyelési tapasztalatokat is. Ez nehéz feladat, sokirányú felkészültséget jelent, mert egyénileg kell meghatározni a gyerek szükségleteit, fejlődési menetének segítségét. A nevelési program személyre szóló, távlatait a gyermek saját füzete tartalmazza, melyet a személyiségi jogok tiszteletben tartásával vezetünk.

2.2. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, feladatai

A 0-3 éves korosztály a gyermekkor legérzékenyebb időszaka, ezért fontos feladataink:

- az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítása,
- a gondozás, a testi szükséglet kielégítése,
- a személyi higiéné kialakítása (pl.: WC használat, pelenkaváltás utáni kézmosás stb.),
- baleset-megelőzése, biztonságos környezet kialakítása,
- egészséges táplálkozás preferenciájának kialakítása,
- helyes öltözködési szokások kialakítása (pl.: színharmonia, évszaknak megfelelő ruházat),
- a mozgásfejlődés elősegítése mozgásfejlesztő eszközök biztosításával szobában és udvaron.

2.3. Gyermekvédelem

A bölcsődei gyermekvédelem célja:

- a prevenció,
- a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése,
- a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése,
- kialakult veszélyeztetettség esetén segítségnyújtás.

Kisgyermeknevelők feladata:

- a veszélyeztetett család és gyermek kiszűrése,
- nem anyagi problémák megoldása esetleges szakemberek segítségével,
- hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása,
- bölcsődei részlegekben a gyermekvédelmi felelős tájékoztatása, a szociális, kulturális vagy egészségügyi hátránnyal küzdő családokról,
- együttműködés a szakemberekkel, gyámhatósággal, védőnői hálózattal, családsegítő szolgálattal, civil szervezetekkel.

2.4. Mentális egészségvédelmi - nevelési feladataink

A mentális egészségvédelmi – nevelési feladatok közé tartozik a stressz mentes életmód biztosítása. Törekszünk az urbanizációs ártalmak kiküszöbölésére, a zaj és légszennyeződés csökkentésére. A gyermekcsoportok kialakításánál, berendezésénél igyekszünk természetes anyagokat használni a gyermekcsoport tárgyi feltételrendszerében. Fontos a színharmonia, a fürdőszobák esztétikai berendezése. Így alakítunk ki nyugodt, biztonságot nyújtó család és csoportléggkört.

2.5. Pszichoszociális és érzelmi nevelésnél sajátos feladataink

- egy gyermekcsoporton belül a kisgyermeknevelő párok közötti kiegyensúlyozott munkakapcsolat kialakítása, az összehangolt nevelési mód, cél, eszköz meghatározása,
- a „mindig ugyanaz” a helyettesítő kisgyermeknevelő bevonása a csoport életébe és munkájába, főleg az azonos szabályok kialakításának vonatkozásában,
- az empátiára való képesség kialakítása,
- a gyermekcsoportban a társas kapcsolatok kialakulásának segítése (pl.: közös játéktevékenységre való lehetőség biztosítása),
- az élőlények tiszteletére és szeretetére nevelés,
- mondókák, versek, mesék segítségével a hagyományörzés csíráinak élesztése.

2.6. Személyiségfejlődés segítése a nevelés terén

- A környezet alakításánál figyelembe vesszük és kihasználjuk a gyermek érdeklődő kíváncsiságon alapuló életkori sajátosságait.
- Az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás fejlődésének segítésénél minden esetben személyes tapasztalat alapján történik az élmények feldolgozása.
- „Gazdag” beszélgetés, szókincs, értő figyelem kezdeményezési lehetőség biztosítása a gondozási műveletek közben.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő, érzelmkifejező eszközöket igénybe vevő beszédmód adekvát használata. Mondataink nyelvtani helyességével a gyermek számára érthető módon történő megfogalmazással biztosítjuk a gyermekeknek a szűkebb és tágabb környezet megismerését. A gyermekek figyelmét beszélgetés közben hívjuk fel a környezet, a természet és a társadalmi környezet jelzéseire, változásaira.

Fontos célunk, úgy alakítani a környezetet, hogy a gyermeki tapasztalás minél több érzékszerven keresztül történjen, és az élmények feldolgozásában is mindig pozitív jelentésükkel segítsük a gyermeket. A meglévő egyéni képességek mellett az évszakok, a kertben zajló élet, az elalvás, ágynyugalom előtti mesélés, a tisztálkodás, az étkezés, a kézmosás sokrétű lehetőséget nyújt. A személyiségfejlődés segítése saját kisgyermeknevelő rendszer keretén belül valósul meg.

Lényeges, játék közben biztosítani a mozgás, értelmi és érzelmi élet fejlődésének feltételeit (pl. mozgással kísért ismétlődő mondókák, versek) a begyakorolt ritmus, a dallamforma és mozgásforma felhasználásával. Segíteni a szenzoros integrációt, a szem – kéz, szem – láb koordinációját, a testséma erősítését és a térarányok, térérzékelés fejlődését. A meghitt együttes élmény ismétlődése a harmonikus, kiegyensúlyozott érzelmi élet alaptapasztalatává válik.

2.7. Egészséges életmódra nevelés. Mozgásfejlődés segítése

Célunk, hogy a gondozási műveletek, gondozással kapcsolatos nevelési feladatok mintaként és érték-ként épüljenek be az egészséges életmódra való nevelés minden mozzanatába.

- Az életszerű szokásrendszer kialakításával segítjük a testi – lelki – szociális egészség megalapozását.
- Fontos, a bölcsődei életritmus kialakítása, a pihenés – játszás helyes arányainak napirenden belül kialakított ütemezése.
- A személyes higiénés szokások kialakítása, a saját törülköző, fésű stb. biztosításával.
- A kézmosás, a tisztálkodás jelentősége és rögzítése a napirenden belüli ismételt gondozási műveletek segítségével, a dinamikus sztereotípiák kialakítása.
- A papír zsebkendő helyes használata, az orrfúvás helyes módjának gyakorlása
- Az étkezési kultúrhygiénés szokások kialakítása.
- A korszerű gyermekélelmezés és étkezési szokások bevezetése, a változatos alapanyagú péksütemények, gyümölcs, főzelék, fehérje dús táplálkozás helyes arányainak biztosítása fokozatos hozzászoktatással.
- Gondot fordítunk arra, hogy az étkezés jó hangulatban történjen, esztétikus körülmények között (önálló terítés, papírszalvéta használata).
- A gyermekeknek minden évszakban elegendő időt biztosítunk a szabad levegőn tartózkodásra. Az aktív mozgásra ösztönző környezet, a mozgásfejlesztő eszközök és játékok biztosításával segítjük a gyerekek mozgásfejlődését és az értelmi – érzelmi nevelést.
- Igyekszünk a szülőket meggyőzni, a gépi zene, rádió, TV, videó használatának elkerüléséről.

- Bölcsődei csoportok tisztítószer, mosószer készletét megfelelően tároljuk, vegyszer használatát mellőzzük. Igyekszünk a környezetvédő szerek használatát előtérbe helyezni.
- A kisgyermeknevelők az állandó személyes példamutatásukkal a szülők a családok informálásával, segítségével megteremtik az egészséges életmód tárgyi feltételeit.
- A bölcsődeorvos, a védőnő a betegség megelőzésében együttműködő szakmunkáját minden alkalommal igénybe vesszük.
- A faliújság, az üzenő füzet, a szülőcsoportos megbeszélés, a napi permanens szülő – kisgyermeknevelő-kapcsolat keretén belül a gyermekek egészségi állapotáról tájékoztatást nyújtanak a kisgyermeknevelők.

2.8. A kisgyermeknevelő feladata a játék feltételrendszerében az egyén és a gyermekcsoport vonatkozásában

A játék a gyermek elsődleges és legfontosabb tevékenysége, a legfőbb örömforrása és a szocializáció színtere. Itt ennél a – külső céltól – független szabadon választott önkéntes tevékenységnél fejlődik legjobban a gyermek személyisége. A játék sokrétű összetett viselkedést, életformát, életmódot jelent. A gyermek játékában tükröződhet a belső feszültség, az érzelem, az indulat, a vágy, az élmény.

Mottónk: „Önkéntes, örömet adó, szabad tevékenység”

A kisgyermeknevelő feladata, célja a játéktevékenység során:

- teremtsen meg a játék feltételrendszerét, megfelelő játékeszközökkel,
- biztosítsa a játékhoz oldott, nyugodt légkört, a napirenden belül megfelelő játékidőt,
- figyeljen arra, hogy a csoportban a játékra elegendő hely legyen ,
- a kisgyermeknevelő pozitív jelenlétével, áthidaló megoldásaival segítse az egyén és a gyermekcsoport kezdeményezéseit,
- nyújtson bizalmat, biztonságot, elfogadást, védelmet,
- az ötletadás, segítség mértékét mindig az egyén vagy a gyermekcsoport igényéhez alakítsa,
- ötleteivel segítse az egyéni vagy közös játék igényét,
- alakítsa ki az egyes játékok szabályrendszerét,
- tudatosítsa a szülőkkel, hogy a gyermek játéka a nevelés minden területére kihat, pl.: az ismeretszerzésre, a rendszerezésre, a képzelőerőre, az önértékelésre, a gondolkodásra, a beszédkészségre, a közösségi érzés kialakítására, a szokások kialakítására, helyes érzelmi – akaratú befolyásolásra, erkölcsi tulajdonságok fejlesztésére.

A kisgyermeknevelő szerepe a játékban

- pozitív jelenlétével, támogató, megerősítő, odafigyelő magatartásával a nyugodt légkör megteremtése,
- kezdeményezés,
- együtt játszás,
- megerősítés,
- segítségnyújtás,
- ötletadás,
- új tevékenység lehetőségének felkínálása,
- folyamatban lévő játék továbbfejlesztése,

- információadás,
- ésszerű és léletszerű viselkedési szabályok kialakítása.

A Játék a bölcsődében c. Módszertani levél konkrét útmutatást nyújt:

- gyermeki játékról,
- a játék szerepéről a gyermek fejlődésében,
- a kisgyermeknevelő szerepéről a játékban.

2.9. Ötlettár a nevelésben az évszakok, az ünnepek segítségével

A kisgyermeknevelő munkájában a tervezésnél segítséget nyújt az ötlettár, ami az évszakok változásával tippeket biztosít számukra. A tavasz, nyár, ősz, tél adta természeti változások élményt, megtapasztalást jelentenek a gyermekeknek, amit a kedélyállapotuk, hangulatuk, egyéniségük befolyásol.

Célunk az érdekes, élményszerű örömet nyújtó tevékenység biztosítása, melyben való részvétel a gyermek számára önkéntes. Az ötlettár a nevelési programban nem oszlik részterületekre (pl. mozgásfejlődés, ének stb.) hanem összefonódva élethelyzetben jelenik meg. Nem törekszünk a teljesítményre és felhasználjuk a gyermeki ötleteket is.

Az egyéni ötlettár a Zuglói Egyesített Bölcsődék részlegeiben az adott fejlettségű és korú gyermekcsoportok nevelési programjában került lefektetésre.

Példa ötlettár

Tavaszi

Világos – sötét	reggeli bevétel, ill. otthoni felébredés, esti sötét
Meleg – hideg	öltözködés (kevesebb ruha, több ruha, sapka, sál,
Napsütés - holdfény	fűtés stb.)
Kék ég – csillagok	színek ismerete
Virágok, fű, fa	udvari játék
madarak, hangyák	
Cseresznye, meggy stb.	étkezésnél a gyümölcs változatossága
Mennyiségi ismeret	kevesebb ruha udvarra, kimenetelnél
Levelek – virágok	kicsi, nagy
kibújása	minőségi – mennyiségi változása
Ablakdekoráció	festés

Nyár

Sok – kevés	a napsütés adta lehetőség a kertben, a
alacsony – magas	játszóudvaron mag ültetés, virág, palántagonozás
locsolás	víz szeretete, a víz tulajdonsága az udvar,
(növekedés – fejlődés)	a medence nyújtotta lehetőségek kihasználása
napszakok ismerete	pancsolás, zuhanyozás
	reggel – délután
állatok a kertben	(ebéd után – alvás után – uzsonna után – ha hazamentél
	udvari játék, esetleg hal, teknős, papagáj a csoportban

Ősz

eső	növekedés elősegítője
-----	-----------------------

levelek hullása	születés – elmúlás
fák, levelek sárgulása	színek
levél barnulás	anyagok minőségi változása, anyagismeret (zöld – sárga – barna – vörös) ropogós – üde – ép – eltört – változások
madarak elköltözése	család, szeretet, testvér, otthon
hidegebb hőmérséklet	öltözködés több ruha, sapka, esernyő
„közös munka”	kézügyesség-fejlesztés

Tél

A tél nyújtotta lehetőséget kihasználni úgy, hogy a szobában a hó adta játéköbjeleket felhasználni	hó – víz	térfogatváltozás, halmazállapot-változás anyagok ismerete – fa, műanyag, pamut, papír
színismeret	hőmérséklet	fehér hó, sárga nap stb.
sok – kevés	hideg – meleg	hőmérő
sötét – világos		öltözködés
		napszakok – napirend megbeszélés

A gyermekcsoportokban az évszaknak megfelelően virágokat, száraz ágakat, leveleket, bogyókat, nádat, száraz gabonaféléket, kukoricát, magokat, barkát stb. az esztétikus környezet kialakítására díszítő elemként alkalmazunk.

2.10. Módszertani levelek a gyakorlatban és az ezzel kapcsolatos vezetői teendők

A program megvalósíthatóságának alapvető kritériuma, a kisgyermeknevelők felkészültsége a közös gondozási – nevelési munkacsoporton belül.

Cél, egy olyan kisgyermeknevelői közösség kialakítása, melyben mindenki érzi, hogy szükség van a munkájára, számítanak rá. Természetesen a kisgyermeknevelői csoportokhoz a bölcsődei dajkák is kapcsolódnak. Ennek eléréséhez nélkülözhetetlen, hogy jól ismerjük egymást, tudjuk képességeinket, igény szintünket, szükségletünket.

A vezető számára fontos feladat:

- a kisgyermeknevelői önállóság biztosítása
- a kreativitást biztosító feladatok megbeszélése
- a környezeti feltételek megteremtése
- önképzés és továbbképzés lehetőségeinek megteremtése és támogatása
- belső információrendszert tovább fejlesztése
- az új ismereteket továbbképzésen történő átadása
- támaszkodás a legképzettebb, legtapasztaltabb kisgyermeknevelőre, mint „húzóerőre”

Tárgyi feltételrendszerünk fejlesztésénél célunk az egészséges, kiegyensúlyozott, nyugodt, derűs gyermekből kreatív felnőtt váljon, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a mozgásfejlesztő eszköztárunk bővítésére.

- A mozgásfejlesztő játékok minden részlegben történő továbbfejlesztése, a megfelelő formatervezett játékok, mozgáseszközök vásárlása
- A teraszok felületének gumi burkolása, hogy a mozgásfejlesztés a rossz idő esetén a szabadban történhessen
- Élősarok létrehozása a külső világ tevékeny megismeréséhez
- Vízpermetező rendszer, homokozók, kerti mászóakák, felújítása, hogy az UNIO-hoz való csatlakozás minőségi követelményeinek megfeleljenek

- A játékkészlet, játéktár bővítése az alapjátékok felújítása, valamint az utánzó - szerepjátékok kiegészítése
- A HACCP előírásainak megfelelő edények beszerzése, fejlesztése, hogy a konyha a kisegítő személyzet körülményei is minőségileg megfeleljenek

3. Alaptevékenységen kívüli kiegészítő – gyermeknevelést segítő – szolgáltatások

A Zuglói Egyesített Bölcsődék által nyújtott szolgáltatások a szülők számára az alábbiak:

2016. szeptember 1-től időszakos gyermekfelügyelet

A szolgáltatás célja, alternatív, rugalmas napközbeni gyermekfelügyelet biztosítása, melynek segítségével a Zuglóban élő szülők könnyebben tudnak visszatérni a munkaerőpiacra, lehetőségük van ügyeiket elintézni. A szülő előzetes bejelentkezés alapján kérheti gyermeke részére a szolgáltatást, akár meghatározott napokon, de lehetőség van néhány alkalommal történő részvételre is. A szolgáltatás igénybevételének menete: a bölcsőde vezetője rögzíti a gyermek személyi adatait, a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát, valamint azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben. Az időszakos gyermekfelügyelet igénybevételének feltétele a meglévő üres férőhely. A Zuglói Egyesített Bölcsődék valamennyi telephelyén igénybe vehető.

2022. október 01-től játszócsoport

Az 1 – 5 éves korú gyermekek szüleikkel közösen vehetik igénybe a szolgáltatást a nap meghatározott időszakában. A szolgáltatás célja, a szülők mélyebb megismertetése gyermekük életkori sajátosságaiból adódó reakcióival, valamint a bölcsődei napközbeni alapellátással. A szülők találkozhatnak szülőtársaikkal, beszélgethetnek gyermeknevelést érintő kérdésekről, a jelenlévő „háziasszony” (kisgyermeknevelő) igény szerint szakmai tanácsokkal segítséget nyújt. Kreativitást elősegítő ismereteket szerezhettek a gyermekek az alábbi tervezett tevékenységekkel: festés, gyurmázás, ragasztás, mozgásfejlesztő játékok igénybevétele, ünnepekre való felkészülés ének-zenén keresztül. A játszócsoport napirendje a bölcsődei napirendhez igazodik, így lehetőség van tízórai és ebéd igénybevételére, amely során megismerhetik a gyermekétkeztetés alapjait és változatos ételek receptjeit is. A szolgáltatást telefonon, illetve személyesen rendelheti meg a szülő. A telephelyvezetővel történt előzetes időpont egyeztetés után 9 – 13 óra között, egy alkalommal egyszerre maximum 10 gyermek vehetné igénybe a játszócsoportot (1 gyermek 1 fő kísérővel). A játszócsoport igénybevételének feltétele meglévő üres csoport megléte. A Zuglói Egyesített Bölcsődék valamennyi telephelyén igénybe vehető.

Nyújtott nyitvatartás:

A szolgáltatás célja: A Mesevonat Bölcsődében az alapellátásban elhelyezett gyermekek szülei részére biztosítjuk a nyújtott felügyeletet – maximum 19 óráig – a szülő előzetes igénybejelentése alapján, térítési díj ellenében.

A szolgáltatásokról az érdeklődők bővebb felvilágosítást kaphatnak a Zuglói Egyesített Bölcsődék honlapján és személyesen az intézményben. Az intézmény a szülővel a szolgáltatás(ok) igénybevételéről megállapodást köt. Az alaptevékenységen kívüli kiegészítő – gyermeknevelést segítő – szolgáltatások külön díjazás ellenében vehetők igénybe, melynek összegét Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének a Zugló szociális és gyermekvédelmi pénzbeli, természetbeni támogatásainak és szociális ellátásainak szabályairól szóló 7/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete szabályoz. A szolgáltatás zökkenőmentes lebonyolításáért, annak megszervezéséért a bölcsőde telephelyvezetője a felelős. Az időszakos gyermekfelügyelet térítési díjával – a Zuglói Egyesített Bölcsődék Pénzkezelési szabályzatának megfelelően – köteles a bölcsőde telephelyvezetője elszámolni. A gyermekek érdekében ajánljuk, hogy minden szolgáltatás igénybevétele előtt a szülő a gyermekével már előzetesen ismerkedjen a leendő új környezettel és a kisgyermeknevelőkkel.

4. Önként vállalt feladatunk:

4.1. Sajátos Nevelési Igényű gyermekek és korai fejlesztésre, gondozásra javasolt gyermekek nevelése-gondozása:

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését-gondozását részleges és teljes integrációban, már három telephelyünkön, a Mályva Kerületi Vezető Bölcsődében, a Mesevonat Bölcsődében és a Meseház Bölcsődében végezzük. A kisgyermeknevelők munkáját hat főállású gyógypedagógus segíti. Sajátos nevelési igényű/korai fejlesztésre, gondozására javasolt gyermeket bölcsődébe próbaidővel vesszük fel, melynek legrövidebb időtartama egy hónap, maximum 3 hónap.

A próbaidő letelte után a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport (orvos, gyógypedagógus, kisgyermeknevelő) együttes véleménye figyelembevételével kell dönteni a gyermek további gondozásáról. Elutasítás esetén a gyermeket további korai fejlesztése érdekében a szakértői bizottsághoz kell irányítani.

Célunk a személyiség sokoldalú fejlesztése, jártasságok, készségek kialakítása, képességek kibontakoztatása, harmonikus személyiség kialakítása.

Feladatok:

- Az inkluzív nevelés-oktatás és pedagógiai környezet megteremtése.
- A gyermekek korának megfelelő normák és szabályok ismeretében magatartásuk alakítása.
- A sajátos nevelési igényű gyermek társadalmi szocializációjának elősegítése.
- A családok és a gyermekek szociális hátrányainak kompenzálása, a szokások és viselkedésmódok kialakításának segítségével a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik társadalomba való beilleszkedésének támogatása.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek számára, állapotuknak megfelelő gyógypedagógiai és/ vagy konduktív pedagógiai ellátás biztosítása.

- A szülők tájékoztatása lehetőségeikről, jogaikról és kötelességeikről a korai fejlesztés megszűntét követően, figyelembe véve a gyermek fejlettségi szintjét és a Szakértői Bizottság javaslatát.
- A szülők tájékoztatása a szükséges szakértői vizsgálat, illetve kontrollvizsgálat igényléséről, aktualitásáról.
- Tanácsadás a szülőknek a gyermek 5. illetve 6. életévének betöltése előtt az intézményváltásról, a gyermek érdekeit figyelembe véve az intézményválasztás lehetőségeiről.

Csoportok:

Teljesen integrált csoport:

A szobáknak a csoportösszetételében az ép gyermekek vannak többségben. A teljes integráció keretében a kisebb mértékben sérült gyerekek egész napjukat ép társaikkal töltik, és teljes értékű tagjai a csoportnak, kizárólag a foglalkozások idejére hagyják el a csoportot. Ebben a csoportban fontos szempont, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek képes legyen az önálló hely- és helyzetváltoztatásra, hiszen az ép, jó mozgású társak alkalomadtán akár veszélyt is jelenthetnek a sérült gyermeknek, aki képtelen a védekezésre vagy a jelzésre.

Részlegesen integrált csoport:

A részlegesen integrált csoportban kizárólag sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra javasolt gyermekek nevelkednek, az ő igényeikhez és szükségleteikhez igazodik a csoport napirendje, berendezése.

Az egység két szobája egybenyílik, teljesen átjárható, így a speciális csoportban lévő gyermekek számára is adott a lehetőség az ép társak közösségének megismerésére.

Természetesen a közösen eltöltött idő korlátozott, a szakértői véleménnyel rendelkező gyerekek a speciális csoportban a nap egy bizonyos részét együtt töltik a tipikusan fejlődő gyermekekkel, az étkezések, a csendes pihenő ideje alatt azonban a két szoba elkülönül egymástól.

4.2. Táplálékallergiás gyermekek ellátása:

A gyermekek szakszerű ételmezését szakképzett dietetikus ételmezésvezető irányítja, aki az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést a HACCP – minőségbiztosítási rendszer alkalmazásával végzi.

Leggyakoribb diéták: tojás, tejfehérje, liszt, tejcukor, és gyümölcscukor érzékenység.

Az utóbbi időben megnövekedett azon gyermekek száma, akik táplálkozásukban különböző diétás étkeztetésre szorulnak. Egy-egy liszt érzékeny kisgyermek ételmezése a hagyományos ételmezéstől eltérő feltételeket igényel. Ezeknek a gyermekeknek speciális eszközökkel, szigorú konyhatechnikai eljárásokkal kell elkészíteni az ételt.

5. A bölcsődei gondozásban-nevelésben részt vevők jogainak védelme

5.1. Az ellátást igénybe vevők jogainak védelmét biztosítja:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII.17) Kormány rendelet;

- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és szakellátások térítési díjáról és igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet;
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet;
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól;
- Zugló szociális és gyermekvédelmi pénzbeli, természetbeni támogatásainak és szociális ellátásainak szabályairól szóló 7/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete.

5.2. A dolgozók jogainak védelmét biztosítja:

- törvény a közalkalmazottak jogállásáról 1992. évi XXXIII törvény;
- a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény;
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 94/L § (1) bekezdése;
- a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet;
- a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet;
- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata;
- a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet;
- Zuglói Egyesített Bölcsődék Közalkalmazotti Tanácsa;
- Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete.

6. Gondozási-nevelési program kezelése

A gondozási – nevelési program dokumentációjának célja, hogy megjelenítse a helyi program elv – cél – feladatrendszerét úgy, hogy a kisgyermeknevelők maximális választási szabadsága megmaradjon a módszerek és az eszközök vonatkozásában.

A kisgyermeknevelő feladatai:

- a kisgyermeknevelő – nevelőmunka tudatos megtervezése,
- az életkornak, egyéni fejlettségnek, a gyermekcsoportnak megfelelően térben és időben,

Gondozó – nevelő munkánk dokumentumai:

- csoportnapló, családi füzet,
- napirend, munkarend,
- gyermekekről szóló adminisztráció, ami a nevelési program egyénre szabott dokumentációja,
- fejlődési lap,
- gyermek-egészségügyi törzslap, fejlődési napló,
- egyéb feljegyzések.

6.1. Egyéb lehetőségek a Zuglói Egyesített Bölcsődék intézményeiben

A bölcsődei ellátás alkalmazkodik a társadalom által elvárt igényes követelményekhez.

Egészségügyi, szociális, egészségnevelési, családsegítő, kiegészítő és továbbképző funkciója mellett a bölcsőde igazodik a gyermek és családvédelmi feladatok ellátásához is.

Ha a zuglói családok igénylik a kerületi bölcsődék a következőkben nyújtanak lehetőséget:

- tanácsadás: kisgyermeknevelői, orvosi, gyerekpszichológiai,
- saját konyharendszer keretén belül családi ebéd biztosítása a dolgozók családtagjai részére,
- videó – könyvtárkölcsonzés, szülők – kisgyermeknevelők számára.

Törekvésünk szélesebb körben folytatni a családsegítő tevékenységet, és arra törekedni, hogy a bölcsőde kisgyermek nevelési centrummá váljon.

7. Minősegbiztosítás a bölcsődében

Célja a bölcsődékben az ellátások, szolgáltatások, gondozási – nevelési munka esetleges hiányosságait és azok okait felismerjük, és megfelelően csatoljuk, intézkedéseket tegyünk megoldásukra.

Feladatunk olyan változás elérése, ahol a gyermek ellátása még szakszerűbb, tehát nemcsak a gondozás – nevelés terén, hanem az infrastrukturális feltételek javításával, pl. Informatika fejlesztése a kínálat és szükséglet összekapcsolódásával.

A nevelési programunk is ezt a célt szolgálja, mert a minősegbiztosítás és a cél elérésének gyakorlatához fontos:

1. leírni, amit csinálunk
2. azt csinálni, amit leírtunk
3. igazolni, amit csináltunk

Programunk belső igényből fakadt és fontos számunkra a legkorszerűbb gondozási – nevelési elvek alkalmazása a gyakorlati munkánkban.

A program lehetőséget nyújt a:

- szakmai színvonal ellenőrzésére,
- értékelésre.

8. Továbbképzés, önképzés

Továbbképzés a színvonalas nevelőmunka feltétele.

A feladatok, célok megvalósításához minden kisgyermeknevelőnek, munkatársnak maximum teljesítményre van szüksége, mely a folyamatos önképzést, képzést, továbbképzést teszi szükségessé.

Ez a bölcsődefilozófia készített bennünket sokirányú továbbképzés rendszerünk beindítására.

Továbbképzéseink:

- Dr. Szvatkó Anna klinikai szakpszichológus tart a kisgyermeknevelők számára kezdő, integráló, haladó és csoportvezetői képzéseket kétheti rendszerességgel,
- élelmezésvezetők számára kéthavonta,
- technikai dolgozók részére évente egy alkalommal történnek.

A tematikákat az aktuális Munkaterv tartalmazza.

Gondozási – nevelési programunkban feladatunk:

A gondozási – nevelési munka minőségjegyeit, hatékonyságát és célszerűségét vizsgálni az eredményesség érdekeiben.

Eredményességünk jelzője:

A kiegyensúlyozott, vidám, derűs gyermek és a gondtalan megelégedett szülő.

Programunk elvi szempontjai:

- a kisgyermeknevelői önállóság tiszteletben tartása
- a pozitív folyamatok erősítése
- a gyermeki szabadválasztás elvének érvényesülése
- a bölcsődevezető humánus, demokratikus, ösztönző perspektívája és a bölcsődei bizalomra építő törekvése.

A Magyar Bölcsődék Egyesülete által elkészített módszertani kiadványok ismerete, gyakorlatban történő adaptálása munkánkat segíti. Használatuk a gyakorlati munkánkban fontos, alkalmazásuk az adott témában konkretizálja azt a feladatot, melyet az adott levél tartalmaz.

A Módszertani kiadványok használata összefonódva jelenik meg munkánkban.

9. Látogatás, értékelés, tanácsadás, segítségnyújtás rendszere

Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzat Zuglói Egyesített Bölcsődék 12 telephelyén neveljük – gondozzuk a zuglói családok gyermekeit.

A Zuglói Egyesített Bölcsődék szakmai-nevelési programja, látogatási terve tükrözi a 12 telephely iránt nyújtott segítség ütemét, menetét, célját

Célunk a nevelési programokban megfogalmazott cél és feladatrendszerhez viszonyítva a teljesítés rögzítése, visszacsatolása.

Havi rendszerességgel mindig másik bölcsődében teszünk általános szakmai látogatást, ahol ellenőrzésre kerül a bölcsőde szakmai és gazdasági munkája. Az ellenőrzésen részt vesz a Zuglói Egyesített Bölcsődék vezetője, a kerületi szaktanácsadó és minden telephelyvezető.

10. Hatályosság

A Szakmai Program a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 4/A (3) szerint visszavonásig érvényes.

Budapest, 2025. február 3.

Kissné Kalló Györgyi
intézményvezető

Záradék: Ezen szakmai programot a Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata Képviselő-testületének szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2019. (XI. 7.) önkormányzati rendelete 16. § (7) bekezdés o) pontja alapján a Népjóléti Bizottság átruházott feladat és hatáskörben hagyta jóvá, mint személyes gondoskodást nyújtó intézmény szakmai programját.

Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata Népjóléti Bizottsága a 3/2025. (I. 21.) NJB határozattal jóváhagyta a Zuglói Egyesített Bölcsődék Szakmai Programját.

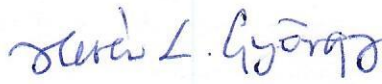
Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata Népjóléti Bizottsága által 460/2023. (XI. 28.) NJB határozatával jóváhagyott Zuglói Egyesített Bölcsődék Szakmai Programja.

Budapest, 2025.⁰².....hó. ¹⁹..nap

Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzatának
képviselésében

Rózsa András
polgármester
megbízásából

Hevér László György
alpolgármester

Megállapodás

**Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata
Zuglói Egyesített Bölcsődék**

1141 Budapest, Mályva köz 12.

Tel/fax: 1/223-0490 e-mail: kozpont@zugloibolcsik.hu

ikt. szám:/202....

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Zuglói Egyesített Bölcsődék (képviselője: Kissné Kalló Györgyi intézményvezető) Bölcsőde, mint a napközbeni ellátást biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője/törvényes képviselője között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:

Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban Gyvt.) 42/A § alapján bölcsődében a gyermek 20 hetes korától harmadik életévének betöltéséig nevelhető-gondozható, sajátos nevelési igényű ; korai fejlesztésre és gondozásra jogosult (továbbiakban: SNI) gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt a bölcsődei ellátásban, melyben a hatodik életévét betölti.

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott -ig, vagy határozatlan* ¹
SNI esetében - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 35. § (1) a) pontja szerint - gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével döntés születik a gyermek további neveléséről, gondozásáról. A három hónapos időtartam a felvétel első napjától számít, a távollétek napjai nem kerülnek beszámításra.

A felvétel kritériuma, hogy a gyermek ne jelentsen veszélyt sem önmagára, sem társai testi épségére nézve. Ha ez a kritérium a három hónap letelte után bármikor a bölcsődei életben nem teljesül, a csoportból való kizárást vonhatja maga után. A gyermek állapotában bekövetkező olyan változások, melyek társaira nézve veszélyt jelentenek és a fenti következménnyel járhatnak, a gyermek további bölcsődei ellátása a szülővel / törvényes képviselővel való személyes megbeszélés, megegyezés tárgyát képezik.

3. SNI vagy korai fejlesztésre, gondozásra javasolt gyermekek esetén az intézmény gyógyopedagógusai folyamatosan konzultálnak a gyermekek gondozásában nagy tapasztalattal bíró, speciálisan képzett kisgyermeknevelőkkel, igény szerint a szülőkkel. Minden korai fejlesztésben részt vevő gyermek fejlődéséhez a szülők, kisgyermeknevelők és a gyógyopedagógusok együttműködése szükséges és nagy hangsúllyal elvárt. Ennek hiánya esetén a gyermek gondozását nem tudjuk vállalni. Az intézmény Házirendje szerint a részlegesen integrált, kis létszámú csoportban az ellátás 8 – 16 óráig tart, az integrált csoportban ettől eltérő is lehet a beosztás, de itt sem lehet túllépni a napi maximum 9 órás gondozási időt.
4. Ha a gyermek a nevelési év folyamán kap Szakértői Véleményt, a következő nevelési évben áthelyezésre kerül az SNI ; korai fejlesztésre, gondozásra javasolt gyermekek ellátására kijelölt telephelyek egyikébe.
5. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
 - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
 - napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
 - a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
 - egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése,
 - állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
 - időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játéokra,
 - az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
 - személyes hygiéné feltételeinek biztosítása,
 - korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
 - rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.
6. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
 - A házirend megismerése
 - Adaptációhoz szükséges idő és feltételek
 - Tájékoztató a gyermekével napközben történő eseményekről
 - Rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (Családi füzet)
 - Szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel
 - Tájékoztatók, étrendek megismerése
7. A Gyvt. 148. § (1) – (3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete határozza meg. Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzat képviselő-testületi döntése alapján gondozásért jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.
8. Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének Zugló szociális és gyermekvédelmi pénzbeli, természetbeni támogatásainak és szociális ellátásainak szabályairól szóló 41/2022 (XI. 28.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft, a gondozás díja _____ Ft. A személyi térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.

A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések következő hónapban kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a Házirendben megállapított időpontig nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.

A befizetés készpénzzel, az intézményben a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban történik.

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermek bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

Az étkezési térítési díj meghatározásához szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okirat bemutatása után tudjuk érvényesíteni.

Változás esetén a jogosultságot igazoló okirat kézhez vételétől számított 15 napon belül történő bemutatása után az érvényesítés kétféleképpen történhet:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről szóló határozat esetében a kiállítás dátumát követő munkanaptól,
- 3 vagy több gyermeket nevelők nyilatkozata, MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének esetén a következő hónap 1. napjától.

9. Kötelezően megszűnik az ellátás:

- A bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte
- Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-én.
- SNI ; korai fejlesztésre, gondozásra javasolt gyermek esetében a szakértői bizottság külön javaslatára a gyermek 6. évének betöltését követő augusztus 31-én.
- Év közbeni kimaradás esetén a szülő által írt nyilatkozat benyújtását követően.

10. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a Zuglói Egyesített Bölcsődék vezetőjéhez, a bölcsődevezetőhöz, valamint a fenntartó önkormányzat Humánszolgáltatási Osztály Intézményirányítási Csoportjához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35 – 36. §-a rendelkezik.

Gyermekjogi képviselő: dr. Jásper András telefon: +36 20 2266 567

e-mail: andras.jasper@ijsz.bm.gov.hu

Budapest, 20.....

.....
Szülő / törvényes képviselő

.....
Zuglói Egyesített Bölcsődék
vezetője